Jüdische Pester Zeitung.

אויף דיעזע צייטונג קאנן מאן
יעדען טאג
פרענומעריען
אונד דער פרענומעראציאָנס-בעטראג
בעגיננט מיט דעם צוזענדען דעם
קרסמען בלאטטעס.

דיא רעדאקציאָן בעפינדעט
זיך אין
פעסט
אלט-גאססע נו' 1.
וואָהין מאן אויך דיא פרענומעראציאָנסגעלדער צו זענדען בעליעבט.

יודישע פעסטער צייטונג

דיעזעס בלאטט ערשיינט
דרייאמאל וואָכענטליך
מאָנטאג, מיטטוואָך אונד פרייטאג,
אונד קאָסטעט
פיר עסטעררייך-אונגארן
גאנציעהריג 10 גולדען עסט.-וועהר.
האלביעהריג 5 „ „ „
פירטעליאהר 2 גול' אונד 50 קר' ע.-וו.

פירס אויסלאנד
גאנציעהריג 11 גולדען עסט.-וועהר.
האלביעהריג 5 גול' אונד 50 קר' ע.-וו.
פירטעליאהר 2 „ „ 75 „ „ „

Nr. 35, ניינטער יאהרגאנג — פעסט, מיטטוואָך ז ניסן ה.ת'ר'ל'ז'. — Pest, den 21. März 1877.

אונד וויעדער דיא אלטע לייער!

וויר האבען אונס שאָן אָפט פאָרגענאָממען, פאָן דער אויסווערטיגען פאָליטיק ניכטס מעהר צו שרייבען, דא דיא געשיכטע גאר צו לאנגווייליג ווירד. אבער וויר פירכטען דיא פאָרווירפע אונזערער לעזער, דיא זיך דאראויף בעריפען קאָננטען, דאס דיא גראָסען טאגע-בלעטטער מעטער-לאנגע ארטיקעל אונד קילאָ-מעטער-לאנגע בעריכטע איבער דיא רוסיש-טירקישע געשיכטע בריגנען, וועהרענד וויר אין אונזערעם קליינען בלאטטע דער גאנצען געשיכטע מיט קיינעם וואָרטע מעהר ערוועהנען. פרייליך גיבט עס אויך שאָן גאר זעהר פיעלע לעזער, דיא זיך אן דיעזער אונאפפעטיטליכען פאָליטיק בערייטס זאטט געגעססען אונד זיך זאָגאר אויך שאָן דען מאגען פערדאָרבען האבען; אבער דיא וועלט וויל דאָך עססען אונד לעזען — אונד זאָ מיססען וויר אויך צו אונזערעם גראָסטען אונווילען פאָן דערזעלבען שלעכטען פאָליטישען קאָסט, וועלכע דיא גראָסען טאגעס-בלעטטער מאססענהאפט אויפטישען, וועניגסטענס איינע קליינערע פאָרציאָן אונזערען לעזערן פעראברייכען. — „פאָן שלעכטעם איזט ניכט גוט פיעל צו געניעסען!" זאגט איין אלטעס שפריכוואָרט. —

צו ענדע דער פאָריגען וואָכע וואר בערייטס דיא מעלדונג איינגעטראָפפען, דאס צווישען ענגלאנד אונד רוסלאנד איינע פאָללשטענדיגע פעראייניגונג צו שטאנדע געקאָממען, אונד דאס דער פריעדענס-שלום שאָן פיקס אונד פערטיג איזט. יעדער גלויבטע, דאס רוסלאנד זיינע ארמעען שאָן צוריקגעצאָגען אונד זיינע סאָלדאטען גאר ענטלאססען האט — אונד זיעהע! געסטערן קאם וויעדער דיא נאכריכט, דאס דיא פערלאנגטע אונטערצייכנונג דעם פראָטאָקאָללס פאָן זייטע ענגלאנדס נאָך גאר ניכט געשעהען איזט — אונד ווענן דיעס אויך אין אייניגען טאגען יא געשעהען זאללטע, דאנן ווערע דער פריעדע נאָך איממער ניכט געזיכערט; דענן וויא מיט בעשטיממטהייט פערלויטעט, איזט דיא טירקייא פעסט ענטשלאָססען, זיך פאָן דען אויסווערטיגען מעכטען גאר קיין פראָטאָקאָלל פאָרלעגען צו לאססען. אין דער קאָנסטאנטינאָפלער קאָנפערענץ האבען יא אויך אללע אויסווערטיגען מעכטע דיאזעלבען פאָדערונגען אן דיא טירקייא געריכטעט, אונד זאָ וויא דיעזע דיא מינדליכען פאָדערונגען פערוואָרף, זאָ ווירד זיא אויך דיא שריפטליכען אבשלאגען. דאס פראָטאָקאָלל מיט דער אונטערשריפט זעממטליכער מעכטע ווירד איהר ניכט מעהר רעשפעקט איינפלאָסען, אלס דיא מינדליכען פאָדערונגען דער געזאנדטען אללער איירָאָפעאישען מעכטע. דיא טירקייא האט יעטצט איהרען רייכסטאג, אללע איננערען אנגעלעגענהייטען מיססען נור דורך דיא איינגענען דעפוטירטען געאָרדנעט ווערדען, אונד דא האבען אויסווערטיגע מעכטע גאר ניכטס דריינצורעדען.

פאָרגעסטערן איזט דער טירקישע רייכסטאג אין קאָנסטאנטינאָפעל מיט איינער טהראָן-רעדע ערעפפנעט וואָרדען. אין דיעזער טהראָן-רעדע הייסט עס: „דיא טירקייא וואר נור זאָ לאנגע שטארק, זאָ לאנגע זיא גערעכטיגקייט אונד אָרדנונג אין איהרעם שטאאטע האטטע. אלס דיעזע אבער פערנאכלעסיגט וואורדען, וואר אויך דיא גראָסע אונד דאס אנזעהען דעס רייכעס געזונקען.

זייט דעם קרים-קריעגע האט אויך רוסלאנד דורך זיינע שפיאָנע אונד העטצער דיא קאטהאָלישען איינוואָהנער דער טירקייא פאָרטוועהרענד גערייצט אונד געהעטצט, אונד זאָמיט אויך ארגע פערווירונגען אונד צעררימטונגען געשטיפטעט. דיא טירקייא וואר דאהער פאָרטוועהרענד גענאָטהיגט, איינע גראָסע ארמעע צו ערהאלטען, וואס דעם שטאאטס-שאטצע אונגעהייערע קאָסטען אונד שולדען צוגעפיגט האטטע. דער געגענווערטיגע סולטאן זוכט נון דיא אלטען וואונדען צו היילען. אָרדנונג אונד גערעכטיגקייט זאָללען נון וויעדער הערגעשטעללט ווערדען, אונד עבענזאָ וויא אין אללען אנדערען געבילדעטען שטאאטען איזט אויך היער דיא פרייע קאָנשטיטוציאָן איינגעפיהרט וואָרדען. דער רייכסטאג איזט היעמיט עראָפפנעט אונד אללען טירקישען אונטערטהאנען ווירד פרייהייט, גלייכהייט אונד גערעכטיגקייט צוגעזיכערט. דיא פעראנטוואָרטליכע רעגיערונג ווירד פאָרליפיג דאהין טראכטען, דורך איינפיהרונג גוטער שולען דאס פאָלק הערצאנציבילדען. — דער פריעדע מיט סערביען איזט בערייטס הערגעשטעללט, אונד ווענן דיעס אויך מיט מאָנטענעגראָ געלינגען זאָללטע, זאָ קאָננטע דיא טירקייא איהרע גראָסע ארמעע פערמינדערן אונד מעהרערע סאָלדאטען ענטלאססען. דיא ווינשע דער איירָאָפעאישען גראָס-מעכטע הינזיכטליך דער אינגערן פערבעססערונגען ווערדען וואָהל דורך דען טירקישען רייכסטאג פרייוויליג אין ערפיללונג געבראכט ווערדען; אבער דורך געוואלט ווערדען וויר אונס פאָן פרעמדען ניכטס אויפדרינגען לאססען. היער גילט נור דער רייכסטאג, אבער קיינע קאָנפערענצען אונד קיינע פראָטאָקאָללע."

זאָ לויטעט דיא טירקישע טהראָן-רעדע, אונד דער פערשטענדיגע לעזער קאנן נון מערקען, וויא פיעל עס אין דער פראָטאָקאָללס-געשיכטע געשלאגען האט. נאָך האט רוסלאנד זיינע ארמעע אם פרוטה שטעהען, נאָך איזט פאָן איינער אבריסטונג קיינע שפור — אונד ווענן זאָגאר שאָן דיא אבריסטונגס-פראגע צור שפראכע קאָממען זאללטע, דאנן קאנן ערסט איין גראָסער שטרייט ענטשטעהען, וועלכער פריהער אבריסטען זאלל: רוסלאנד אָדער דיא טירקייא?

דיא טירקייא ווירד זאגען, זיא קאָננע נאָך ניכט גענצליך אבריסטען, דא דיא רעוואָלוציאָן אין באָסניען אונד דער הערצעגאָווינא נאָך איממער פאָרטדויערט. — הייטע איזט דער וואפפענשטילל-שטאנד מיט מאָנטענעגראָ שאָן אבגעלויפען, אונד נון זאָללען פיעללייכט דיא שלאכטען וויעדער בעגיננען! דיא מאָנטענעגרינישען פאָדערונגען האט דיא טירקייא נאָך ניכט בעוויללינגט — אונד וויא איינע נייע לאָנדאָנער דעפעשע מעלדעט, איזט גענעראל איגנאטיעף אין לאָנדאָן וויעדער מיט איינעם נייען פראָיעקטע אויפגעטרעטען, וואס דער ענגלישען רעגיערונג וויעדער נייע בעדענקליכקייטען פערורזאכט.

דער נייע האקען צום קריעגע איזט אלזאָ איממער דא. דיא טירקייא לאָסט זיך ניכט צווינגען — אונד רוסלאנד האט יעטצט פאָר ענגלאנד דיא בעסטע אויסרעדע צו זאגען: זיעהע! איך מאכטע אללע מעגליכען פריעדענס-פערזוכע, אבער מיט דער טירקייא איזט ניכט מעהר פערטציקאָממען — אונד זאָ מוס עס דענן דאָך צום קריעגע קאָממען! —

פערשיעדענע נייאינקייטען.

* (עראָפפנונג דעס טירקישען פארלאמענטס.) אוים קאָנסטאנטינאָפעל ווירד פאָם 19-טען דיעזעס פאָלגענדעס טעלעגראפירט: דער סולטאן עראָפפנעטע הייטע דאס פארלאמענט. דא ער זעלבסט „צאהנ-שמערצען" האט, וואורדע דיא טהראָנ-רעדע דורך זיינען סעקרעטער פערלעזען. אויסער דען דעפוטירטען ווארען אויך אללע האָהען בעאמטען דעם מיליטערס אונד דער גייסטליכקייט אנוועזענד. דיא מיניסטער ווארען פאָללצעהליג ערשיענען. דא בעקאננטליך דיא געזאנדטען דער פרעמדען מעכטע גלייך נאָך שלוס דער קאָנפערענץ קאָנסטאנטינאָפעל פערלאססען האטטען, זאָ העטטען נור איהרע שטעללפערטרעטער ערשיינען קאָננען. אלליין אויך דיעזע בליעבען צו הויזע, דא דיא מייסטען זיך בלאָס דורך איהרע בעאמטען פערטרעטען ליעסען. וויא עס שיינט, ווארען נאמענטליך דיא פערטרעטער רוסלאנדס אונד דייטשלאנדס דאגעגען, אים טירקישען פארלאמענטע פערזאָנליך צו ערשיינען. דאס פארלאמענט בעגיננט אונפערציגליך זיינע ארבייטען. אונטער דען 30 סענאטאָרען (מיטגליעדערן דעס אָבער-הויזעס) בעפינדען זיך זיעבען ניכט-מאָהאממעדאנער. מאן איזט אויף דיא פערהאנדלונגען אים טירקישען פארלאמענטע אום זאָ געשפאננטער, אלס יא קיין איינציגעס מיטגליעד דעסזעלבען יע איין פארלאמענט געזעהען. מאן ווירד דא וואהרשיינליך גאר קאָמישע דינגע צו האָרען בעקאָממען.

* (נייע שרעגערייא אויף טירקישעם געביעטע.) וועהרענד אין קאָנסטאנטינאָפעל דאס פארלאמענט זאָעבען עראָפפנעט וואורדע, מיט דעססען הילפע אויך דיא לאגע דער ניכט-מאָהאממעדאנישען בעפאָלקערונג פערבעססערט ווערדען זאָלל, בעגיננען דיא אויפשטענדע אין באָסניען פאָן נייעם. וויא איינע דעפעשע זאָעבען מעלדעט, האט אם 17-טען דיעזעס צווישען דען רעוואָלוציאָנערען אונד דען טירקישען סאָלדאטען איין ערביטטערטער קאמפף שטאטטגעפונדען, דער פאָללע 6 שטונדען דויערטע. אויף ביידען זייטען גאב'ס צאהלרייכע טאָדטע אונד פערוואונדעטע. דיא סאָלדאטען מיסטען זיך ענדליך צוריקציעהען, וועהרענד דיא רעוואָלוציאָנערען דאס שלאכטפעלד בעהויפטעטען. — נון דא בריכט וואָהל ניעמאנד דאראן צו צווייפעלן, דאס היער וויעדער רוסלאנד דיא האנד אים שפיעלע האט. דיעזעס העטצט דורך זיינע אגענטען דיא דוממע בעפאָלקערונג אין באָסניען געגען דיא טירקייא, דאמיט דיעזער דיא דורכפיהרונג דער פערבעססערונגען ניכט געלינגע. דא זיעהט וואָהל יעדער דיא אונעהרליכקייט רוסלאנדס, וועלכעם ניכט איינע פערבעססערונג דער לאגע דער קאטהאָלישען בעפאָלקערונג אויף טירקישעם געביעטע אנשטרעבט, זאָנדערן איינע אויסרעדע זוכט, געגען דיא טירקייא לאָזשלאגען צו קאָננען!

* (דיא רומענישע יודענ-אנגעלעגענהייט אים ענגלישען פארלאמענטע.) אין דער געסטריגען זיטצונג דעס ענגלישען אונטערהויזעס ערקלערטע דער מיניסטער, דאס דיא ענגלישע רעגיערונג גראָסע פאָרווירפע דער רומענישען רעגיערונג וועגען דער יודענ-פערפאָלגונגען מאכטע. (זאָ לאנגע דיעזע „פאָרווירפע" נור אין וואָרטען בע-

ניגע וואָללען וואָהל בעהויפּטען, דאס שאָמאָשקאָ "יואהנזיננינג" זייא. אללייו דיא 60 דוקאַטען נאָך לאָנדאָן צו שיקען — זאָ "משוגע" דירפטע דער מאנן דאָך קיים זיין!

* (ווידער איין שווינדעל-האַפּטער גראף!) איין מאנן פאָן גלענ-צענדעם אייסערן, דער אויף זיינער וויזיט-קארטע דען טיטעל "גראף ווילליגע" פיהרטע, קאם פאָר קירצעם אין וויען אן אונד שטיעג אין איין האָטעל אב. אם 15-טען דיעזעס גינג ער צום יו-וועליער גראניכשטעדטען, דעם ער דען אויפטראג ער-טהיילטע, איהם אינ'ס האָטעל אייגען שמוק אים ווערטהע פאָן 100,000 פראנקס ברינגען צו וואָל-לען, דא ער איינען זאָלכען פיר זיינע פרייא קויפען מאָכטע. גראניכשטעדטען ליעס דורך זיינען גע-שעפטס-פיהרער דען פערלאנגטען שמוק אינס האָטעל טראגען. דער געשעפטס-פיהרער ווורדע פאָן דעם "העררן גראפען" אין זיינעם צימממער אייפ'ס פריינדליכסטע עמפפאנגען. דער גראף נאהם דען שמוק אין דיא האנד אונד זאגטע צום געשעפטס-פיהרער: "איך ביטטע דאָך אום איינען אייגענבליק געדולד. נעהמען זיא פלאטץ, איך ווערדע דען שמוק מיינער פרייא ציינען, וועלכע דא אים נעבען-צימממער זיך זאָעבען אנקליידעט!" — דער געשעפטס-פיהרער ליעס זיך אויף איינען זעססעל ניעדער, וועהרענד דער גראף מיט דעם קאָסטבארען שמוקע אינ'ס נעבען-צימממער גינג. דאָך עס פערגינג איינע פאָללע פיערטעל-שטונדע, אָהנע דאס דער העררר גראף ווידער צום פאָר-שיינע געקאָממען וועהרע. ער אָפּפנעטע לייזע דיא טהיר דעם נעבען-צימממערס, אין וועלכעס קיינע מענשען-זעעלע זיך פאָרפאנד — דער גראף וואר נעמליך מיט דעם שמוקע פערשוואונדען. נון קלער-טע זיך דער גאנצע זאכפערהאלט באלד אויף. דער גראף האטטע נעמליך אים האָטעל צוויא אנאיינ-אנדער גרענצענדע צימממער געמיעטהעט, דיא דורך איינע טהיר פערבינדען וואַרען. יעדעס צימ-מער האטטע אבער איינע בעזאָנדערע טהיר אויף דען אויסגאנג הינויס. אין דיעזער וויזע געלאנג עס דעם העררן "גראפען" גאנץ לייכט מיט דעם טהייערן שמוקע צו ענטקאָממען. אלס דער גראף אין וויען איינטראף, גאב ער אן, ער קאָממע אויס פעסט. עס פראגט זיך נון, אָב דענן ניכט דיא גראפען "שאָ-מאָשקאָ" אונד "ווילליגע" אין איינער אונד דער-זעלבען הויט שטעקען. דיא וויענער פאָליציא האט פאָן דיעזעם פאללע דיא פעסטער פאָליציא פער-שטענדיגט. מאָגליך, דאס אויך דיא וויענער פאָ-ליציא איינע "פאָטאָגראפיע" דיעזעס שווינדלערס ערהאָלט.

לאָטטאָ-ציעהונג פאָם 17-טען מערץ 1877.

טעמעשוואר	17 34 11 26 36
וויען	7 5 60 82 80
גראץ	18 76 55 65 12

געשעפטסבעריכט

פעסטער פרייזע.

קאָרן 1000 מעטער-צענטנער 9,80 - 10,20 גולד.

קוקורוץ 5,80—6,15 גולדען. —

האַפער 7'40—7,65 גולד.

גערסטע פוטטער 6,60—6,95 גול. מאלצ-וואארע 7,80—8,20 גולד.

ווייצען פער פריה-יאהר 12,90—13 גולד.

קוקורוץ פער מאי - יוני 6,30—6,35 גולדען.

האַפער פער פריה-יאהר 7,46—7,53 גולד.

רעפּס פער אויגוסט 14½ גולד. קאָהל-באַנא-טער פער אויגוסט 14 גול'.

מעהל-פּרייזע (פער 100 קילאָגראַמם זאממט זאק, פרייא אב פעסט:) נומ' 0: 25 גולד. — קר., נומ' 1, 24 גול. 20 קר., נו' 2: 23 גול. 50 קר., נו' 3: 22 גול. 50 קר. נו' 4: 21 גול. 50 קר., נו' 5: 20 גול. — קר., נו' 6: 18 גולד. 80 קר., נו' 7: 17 גול. 25 קר., נו' 8: 15 גול. — קר., נו' 8½ 13 גולד. — קר., פיינע קלייע 4 גול. 60 קר., גראָבע קלייע 4 גולד. 40 קר.

שפּיריטוס נייע מעטהאָדע אים קליינען 30¾— 31 גולד. אַלטע-מעטהאָדע 32¼—32¾ גולד' פער 10000 ליטער-פּערצענט.

טרעבער דורכצוג 23 -23·75 גולד. פער העק-טאָליטער מיט פאס.

ערד-עפּפעל פּרימא פער 100 קילאָגראַמם 3,20 גולדען. —

אונשליט (חלב) 55—56 גול.

צוועטשקען. פּרימא באָסנישע פאס - וואארע 22,50 גולדען.--

צוועטשקענמוס (לעקוואר) מיטטעל 21—22 גול.

האָניג. געלייטערטער 34—37 גול.

וואכס בעססערע גאטטונג 160,71—164,29 גולד. ראָזענייער 146,43—149 גולד.

קלעזאַמען אונגארישע לוצערנע 108—135 גול. ראָטה-קלעע 70—75 גולד. פער 100 קילאָ.

כנאָפּפערן אונגארישע פּרימא וואארע 33 — 34 גולד. —

ווייןשטיין 64,28—65,40 גולד.

פאפריקא, פּרעפּאַריירטע 48,55—53,58 גולד.

מאָהן 9—9½ גולד. פער 100 קילאָ.

וויקען 6—6,50 גולדען.

לײם 37 גולד. —

פעסטער שלאכטפיעה-מארקט. בייא דעם אם 15-טען ד. מ. היער אבגעהאלטענען פעסטער וואָכען-מאַרקטע ווארדען 2242 שטיק גראָס- אונד קליין-פיעה צו מאַרקטע געבראַכט. הייפאָן ווארדען פערקויפט: 12 שטיק שטירע, פער שטיק פאָן 80 — 195 גולדען. — 470 אָכסען דאס פּאאר פאָן 180—335 גולד. 308 קיהע דאס פאאר פאָן 160—240 גול. 70 מעלק-קיהע דאס שטיק פאָן 80—205 גול., 22 שטיק ביפפעל דאס פּאאר צו 150—175 גול., 440 שטיק קעלבער דאס שטיק פאָן 12 —30 גולד, 892 שטיק לעממער דאס פּאאר 4.40—6.20 גול'

פרייזע פער 100 קילאָ: אָכסענ-פליייש 46 - 51.50 גולדען. קוה-פליייש 45—48½ גולד., קאלב-פליייש 50 — 62 גולד. ביפפעל-פליייש — גולד.

שאַפוואָללע. אין פאָריגער וואָכע ווארדען פערקויפט. 700 מטר-צטר' איינשורען 1000 מטר-צטר' צוויי-שורען אונד זאָממערוואָללען, 300 מטר-צטר' נערבער-וואָללע. דיא פּרייזע וואַרען: איינשורען, מיטטעל 1,66—1,78 גולד. גערינגע 1,42—1,50 גולד. בעסערע זאנד- 1,25—1,33 גול. — טהייס-צווייַשורען אונד זאָממערוואָללען 1,48 — 1,52 גולד. מיטטעל-הויטוואָללע 1,25—1,42 גולד. — גערבער-וואָללען, פיינע אונד מיטטעלפיינע 1,12—1,25 גולד. גראָ-בע 76—95 קר. (אללעס פער קילאָגראַמם.)

וויענער פרייזע.

פעטראָלעאום 24½ גול. פער 100 ק'.

ליינאָל 37 גול' פער 100 קילאָגראַמם.

ריבאָל 49—49½ גולדען. פער 100 קילאָ. —

שפּיריטוס 31,75 גולד. צו 10·000 ליטער-פּערצענט. —

רעפּס קאָהל 20—21 גולדען.

ווייצען פערקויפט ווארדען 15000 מעטערצטר פרייזע באנאטער 76—77-קילאָ' 13,35—13,70 גולד' פער מעטערצטר. —

האַפער אונגארישער אב וויען 7,85—8,10 גולדע פער מעטער-צענטנער. —

קאָרן, נידער 70—72-קילאָגראַמם 10.65—10.70 גולד' פער מעטער-צטר.

קוקורוץ באנאטער פער מעטערצטר, 7,10 — 7,20 גולד. —

גערסטע פוטטער 6,60 - 6,90 גולד.

ווייצען-מעהל, נו' 0: 26,50—27,50 גול, נו'1, 24,20—25,80 גול., נו' 2: 23—24 גול. נו' 3: 18 — 19 גול' פער מעטער צטר.

קאָרן-מעהל, נו' 1: 19—20 גול., נו' 2, 17— 18 גולדען פער מעטער-צטר.

הילזענפריכטע: ליגזען 18—23 גולדען ערבסען 9—15 גולדען, באָהנען 8—10 גולדען. היידען 7,50 —8 גולד. (אללעס פער 100 קילאָ.)

פעראַנטוואָרטליכער רעדאקטער: מאיר בר"י רייז.

אנצייגע.

דיא פערלאגס-בוכהאנדלונג

מ. ע. לאָווי'ס זאָהן אין בודאפעסט.

(קאָניגסגאססע נו' 2.)

עמפפיעהלט היעמיט איהר וואָלאססאָרטירטעס לאגער אללער גאטטונגען ספרים, תפילין מזוזות טליתים אין זיידען אונד וואָללע, גאָלד- אונד זילבער-באָרטען צו דען אללערביללינסטען פאַב-ריקס-פרייזען. בעזאָנדערס בעאכטענס-ווערטה איזט הגדה עם פירוש האלשיך וויא אויך מיט מעה-רערען פירושים אונד שאָנען האָלצשניטטען. פרייז 1'20 גולדען. —

קורז-טאבעללע פאָם 17. מערץ

גאָלד-קורז	ק"ר	פל.
זילבער-אגיא	30	111
דוקאטען	75	5
קאסערייער-אונגארישעס 8 גולדען גאָלד-שטיק (20 פראנקס)	75	9
נאפאלעאנדאר	75	9
דייטשע רייכסבאנקנאטען	—	60
20 מאַרקשטיק	—	12
פאפיער רובעל	53	1

לאָזע	ק"ר	פל.
1839-ער ראָטשילד-לאָזע גאנצע	—	286
דעטטא פינפטעל	—	286
1854-ער 4 פּערצענטיגע שטאאטס-לאָזע	75	105
1860-ער " גאנצע	75	109
דעטטא " פינפטעל	—	119
1864-ער לאָזע צו 100 גולדען	—	132
דעטטא " 50	50	131
קאָמאָ רענטענשיינע	50	21
פּירקען-לאָזע	50	17
קרעדיט-לאָזע	20	164
קלארי-לאָזע צו 40 גולדען	—	31
דאָנוי-דאמפפשיפפאַהרטס-לאָזע	50	93
אינסבּרוקער לאָזע	—	18
קעגלעוויטש " צו 10 גולדען	50	13
קראָקויער " 20 "	75	14
אָפנער " " 40 "	—	30
פּאלפי " " 40 "	25	28
רודאָלפלאָזע " 10	50	13
סאַלם-לאָזע " 40	25	37

לאָזע	ק"ר	פל.
לאַיבאַכער לאָזע צו 20 גולדען	80	15
סט. גענאָיס " 40 "	—	25
סטאַניסלויער " 20 "	50	20
טריעסטער " 100 "	—	120
דעטטא " 50 "	—	60
וואלדשטיין " 20 "	—	22
ווינדישגרעץ " 20 "	25	24
אונגארישע פּרעמיען-לאָזע צו 100 גולד.	25	72
דעטטא צו 50 גולדען	—	72
וויענער לאָזע	50	94

ווערטה-פּאַפּיערע	ק"ר	פל.
אונגארישע גרונדענטלאסטונגען	25	74
טעמעשוואר-באנאטער	25	72
זיבענבירגישע	25	71
גאַליצישע	- -	85
בוקאָווינער	—	82
אונגארישע אייזענבאהן-אנלעהען	25	99
ווייינצעהענט-אבלאָזונגס-אָבליגאַציאָנען	25	73
פּפאנדבריעפע דער אונגארישען באָדענקרעדיט-אינסט. צו 5 אייניהאלב פּערצענט	50	88
דער אונגארישען היפּאָטהעקען באנק צו 5 אייניהאלב פּערצענט	50	79
דער אונגארישען אללגעמיינען באָדענקרעדיט-אנשטאלט צו 5 אונד אייניהאלב פּער-צענט	—	—
דעטטא צו 6 פּערצענט	—	—
דער פּעסטער קאָממערציאל-באנק	50	88

פרוכט- אונד מעהל-פרייז-טאבעללע.

פריכטע		קוואליטעט פער העקטאָל.	פער 100 קילאָגר.
ווייצען	ניעדר באנאטער	—	—.——.—
"	"	—	—.——.—
"	"	—	—.——.—
"	"	—	—.——.—
"	"	—	—.——.—
"	"	—	—.——.
"	"	—	—.——.—
"	טייס	74·6	12.40—12.50
"	"	75·5	12 60—12.70
"	"	76·4	12.80—12 95
"	"	77·3	13.05—13.15
"	"	78·3	13.20—13.25
"	"	79·2	13.30—13.40
"	"	80·1	—.—— .—
"	פּעסטער באָדען	74·6	12 ——12.10
"	"	75·5	12.20—12.35
"	"	76·4	12.50—12 65
"	"	77·3	12 75—12.90
"	"	78·3	13.95—13.05
"	"	79·2	13.10—13.20
"	"	80·1	—.——.—
"	ווייסענבורגער	74·6	12 45—12 55
"	"	75·5	12.65—12.80
"	"	76·4	12 85—13.—
"	"	77·3	13.10—13 20
"	"	78·3	13.25—13.30
"	"	79·2	13.55—13.45

פריכטע	קוואליטעט פער העקטאָל.	פער 100 קילאָגר.
קאָרן	72	10,05 9,90
גערסטע מאַלץ	62	8.55 —7.—
גערסטע פוטטער	62	6.90—6,60
האַפער	41	7 85—7 67
קוקורוץ באנאטער		6.10 —6.—
אנדערער	73	5.95 —5.80
הירזע		5.45—5.25

		פער 100 קילאָגר.
ווייצען	פער פריה-יאהר	12.99
		—.—
קאָרן	פריהיאהר	—.—
קוקורוץ		6.30—
גערסטע		—.—
האַפער	פריהיאהר	7.46—
		.——
רעפּס		14.50

באללען-מעהל	ק"ר פל.
נומער 0	25 —
" 1	24 20
" 2	23 50
" 3	22 50
" 4	21 50
" 5	20 —
" 6	18 80
" 7	17 25
" 8	15 —
" 8½	13 —

שפּיריטוס:	
אַלטע מעטהאָדע פּרעסהעפע	33,60
נייע " קאַרטאָפּפעל	30.25

Eigenthümer u. verantwortlicher Redakteur M. REIS

Budapest, 1877. Druck v. M. Burian, Marokkanerhof.

זײַנעם „תהלים“ אײַנגעשטאָרט אונד זעטצטע דיא
פֿערהאַנדלונגען פֿאָרט. ענדליך פֿערקינדעטע דער
פּרעזידענט פֿאָלגענדעס אורטהייל: „דיא ניכטיג-
קייטס-בעשוועהרדע וויררד צוריקגעוויעזען, דא דאס
טאַרנאָוויער קרייז-געריכט גאַנץ ריכטיג געאורר-
טהיילט האט. סאַמועל דיענסטאג מוס דאהער
ניכט בלאָס זײַנע „זעכס מאָנאַטע“ אבזיטצען, זאָנ-
דערן דאַפֿיר, דאס ער דעם מאַססאַציאָנס-האָפֿע
איומזאָנסט מיהע געמאכט, אויך נאָך אײַנע שטראַפֿע
פֿאָן 20 גולדען בעצאהלען!“ — נאָך וואָרען דיעזע
וואָרטע קיים רעכט בעענדעט, אלס סאַמועל
דיענסטאג וויטהענד דאס תהלים וועגוואָרף, אינ-
דעם ער לויט שריע: „וועה בריכט דיך, וועגן דיא
ניכט אײַנמאל דיא קראַפֿט האסט, אײַנעם ארמען
יודען דיא „זעכס מאָנאַטע“ אבצוּוויישען!“ — דיעס
מאכטע אויף אללע אנוועזענדען אײַנען זעהר
שלעכטען אײַנדרוק, אללעס ווענדעטע זיך פֿאָן דעם
וויטהענדען מיט טיעפֿעם אונווילללען אב. ענדליך
ערהאָב זיך דער פּרעזידענט אונד זאָגטע מיט פֿיי-
ערליכער שטיממע: „האָרען זיא, הערר דיענסטאג,
זיא האבען אײַן אונרעכט געטהאן, דאס זיא דאס
„תהלים“ וועג-געוואָרפֿען, אין דער מײַנונג, דאס
דאסזעלבע פֿאָר ערקער ניכט רעטטען קאָנן.
דאס איזט ניכט ריכטיג. דאס „תהלים“ קאַנן פֿיעל-
מעהר יעדען פֿאָר קערקער אָדער זאָנסטיגער
ריכטערליכער שטראַפֿע מיט פֿאָללער געוויסהייט
רעטטען. דיא זאַכע פֿערהאַלט זיך נעמליך זאָ:
וועה ווירקליך אַן „תהלים“ גלויבט, איזט יא אויפֿ-
ריכטיג פֿראָמם. דער אויפֿריכטיג פֿראָממע ווירד
אבער קײַנען בעטרוג אונד קײַנען פֿאלשען שוואור
זיך צו שולדען קאָממען לאססען. ווער אבער קײַן
פֿערברעכען פֿעראיבט, ווירד אויך קײַנע שטראַפֿע
ערהאַלטען. אין דיעזער ווייזע שיטצט דאס תהלים
געגען קערקער אונד זאָנסטיגע ריכטערליכע בע-
שטראַפֿונג. זיא אבער, הערר דיענסטאג, פֿעראיב-
טען אײַנען בעטרוג אונד לייסטעטען אײַנען פֿאל-
שען שוואור, אונד דאַנן ווינשען זיא, דאסס דאס
„תהלים“ זיא פֿאָר דער וואָהלפֿערדיענטען שטרא-
פֿע שיטצע! אָך ניין! דער קאָניג דאוויד וואר אײַן
גאר פֿראָממער מאַנן, אונד האט זײַן „תהלים“ גע-
וויס ניכט דעסהאַלב פֿערפֿאססט, דאמיט בעטריי-
גער אונד פֿערברעכער דער גערעכטען שטראַפֿע
זיך ענטציעהען קאָננען. העבען זיא איהר „תהלים“
פֿאָם באָדען אויף, אונד מערקען זיא זיך מײַנע
וואָרטע, דאס דיעזעס הייליגע בוך ווירקליך דיא
קראַפֿט האט, פֿאָר קערקער צו שיטצען, נור מוס
מאַן עבען דעססען אינהאַלט בעפֿאָלגען. הייסט
עס דאָך אין דעמזעלבען: „ווער ווירד דען בערג
גאָטטעס בעשטייגען? (מי יעלה בהר ד׳?) דער
קײַנען פֿערגעבליכען אונד פֿאלשען אייד געליים-
טעט! (אשר לא נשא לשוא נפשי ולא נשבע
למרמה)!“ — סאַמועל דיענסטאג האָב נון דאס
תהלים וויעדער אויף, ערקלערטע, דיא וואָהלפֿער-
דיענטע שטראַפֿע זאָפֿאָרט אנטרעטען אונד דאס
„תהלים“ מיטנעהמען צו וואָללען, אין וועלכעם ער
אין זײַנעם קערקער „טראָסט אונד ערהאָלונג“
זוכען ווירד.

* (וויא איין יודע דורך פֿער-
ראטה — גערעטטעט ווירד!) דיא
וויענער בלעטטער בריינגען פֿאָלגענדע מיטטהיי-
לונג: פֿאָר ווענינגען טאגען טראַף דער ארבייטער
פֿראַנץ פֿינק דען געוועזענען ציקער-בעקער יאָהאַנן
הענקי אויף דעם זאלצגריעז אין וויען. פֿינק קלאג-
טע זײַנעם פֿרײַנדע הענקי איבער מאַנגעל אַן בע-
שעפֿטיגונג. הענקי ערווידערטע היעראויף: „האָרסט
דוא, פֿרײַנד! איך קעננע אײַנען רייכען, אללײַנ-
שטעהענדען אלטען יודען אם ניבויא. דיעזען ווערע
גוט צו ערמאָרדען אונד צו בערויבען. מײַן פּלאַן
איזט היעבײַא פֿאָלגענדער: איך ווערדע מיך אלס
קאָממיססער איסגעבען, וועהרענד דוא אלס גע-
וואָהנליכער פּאָליצײַא-מאַנן ערשיינען ווירסט. זאָ
ווערדען וויר צום יודען קאָממען, דעם וויר זאָגען
מיססען, עס ווערע געגען איהן אײַן פֿערדאכט אויפֿ-
געטויכט, אין פֿאָלגע דעססען בײַא איהם אײַנע
שטרענגע הויז-דורכזוכונג פֿאָרצונעהמען זײַא. וועה-
רענד דוא מיט דעם יודען אײַן „פֿערהאָר“ פֿאָר-
נימססט, ווערדע איך דענזעלבען פֿאָן ריקוועררטס
ערמאָרדען, וואָראַן וויר זײַנע וואָהנונג אויספּלינ-
דערן ווערדען. דער יודע הייסט זיגמונד ווײַנבער-
גער אונד וואָהנט אין דער נײַשטיפֿט-גאססע נומ׳
28. וויר קאָננען אונזערן פּלאַן שאָן מאָרגען אויס-
פֿיהרען!“ — פֿינק גאב זײַנע אײַנווילליגונג צו דיע-
זעם רויב-מאָרד-פּלאַנע. קיים יעדאָך, דאס ער
זיך פֿאָן הענקי ענטפֿערנטע, איילטע ער אויף דיא
פּאָליצײַא, וואָ ער איבער דאס גאַנצע דיא אנצייגע
ערשטאַטטעטע. פֿינק ערהיעלט פֿאָן דער פּאָלי-
צײַא דען אויפֿטראַג, דיא ראָללע אלס פּאָליצײַא-
מאַנן אין געמיינשאַפֿט מיט הענקי פֿאָרטשפּיעלען
צו וואָללען, דאמיט מאַן דען שלעכטען מענשען
אום זאָ עהער ערווישען קאַנן. אבער אויך זיגמונד
ווײַנבערגער וואורדע פֿאָן דער פּאָליצײַא איבער
דען געגען דענזעלבען בעאבזיכטיגטען רויב-מאָרד
פֿערשטענדיגט. צור בעשטיממטען שטונדע בע-
גאבען זיך 5 ווירקליכע פּאָליצײַא-מעננער אין דיא
וואָהנונג דעס ווײַנבערגער, וואָ זיא זיך אין אײַנעם
נעבען-ציממער גאַנץ שטיל פֿערהיעלטען. קורץ
דאראויף ערשיענען הענקי אונד פֿינק פֿאָר דיא וואָה-
נונג ווײַנבערגערס. אויף דיא אַן דיא טהיר אנגע-
בראכטע טאַפֿעל שריעב הענקי: „איך קאָממע
ערסט אום 8 איהר אבענדס נאָך הויזע. ווײַנבער-
גער.“ היעדורך וואָללטע זיך הענקי פֿערזיכערן,
אין זײַנעם רויב-מאָרד-געשעפֿטע פֿאָן ניעמאַנדעם
געשטאָרט צו ווערדען, דא וועגן אײַנער אויך קאָמ-
מען זאָללטע, זאָ ווירדע ער וועגען דער אויפֿשריפֿט
אויף דער טאַפֿעל וויעדער גלייך וועגגעהען. נון
וואורדע אַן דיא טהירע געקלאָפּפֿט. אויף דען רוף
„העריין!“ טראַטען בײדע אין דאס ציממער דעס
ווײַנבערגער, דער גאַנץ געמיטהליך אַן זײַנעם
שרייב-טישע זאס, אלס ווירדע ער פֿאָן דער איהם
בעפֿאָרשטעהענדען געפֿאהר קײַנע אהנונג האבען.
הענקי זאָגטע נון: „איך בין פּאָליצײַא-קאָממיססער
אונד האבע דען אויפֿטראַג, בײַא איהנען, הערר
ווײַנבערגער, אײַנע הויז-דורכזוכונג פֿאָרצונעה-
מען!“ דאָך אין דיעזעם אויגענבליקע וואורדע דיא
טהירע דעס נעבען-ציממערס געאָפֿפֿנעט אונד עס
טראַטען דיא 5 פּאָליצײַא-מעננער העריין, וועלכע
דען הענקי זאָפֿאָרט פֿעסטנאהמען. קאָמיש וואר
עס, וויא הענקי דאראויף בעשטאַנד, דאס אויך פֿינק
פֿעסטגענאָממען ווערדען מאָגע. ער וואָרף דען
פּאָליצײַא-מעננערן פּארטייליכקייט פֿאָר, דאס זיא
נור איהן פֿערהאַפֿטעטען, וועהרענד זיא דען פֿינק
אין פֿרייהייט ליעסען. ערסט שפּעטער ערפֿוהר
ער, דאס פֿינק איהן פֿערראַטהען האבע אונד דאס
ווײַנבערגער עבען דורך דיעזען פֿערראַטה גערעט-
טעט וואורדע. — דאס „וויענער טאגבלאַטט“ מאכט
צו דיעזער געשיכטע פֿאָלגענדע בעמערקונג: זיג-
מונד ווײַנבערגער ערהיעלט אים אָקטאָבער 1871
אײַנע גראָסארטיגע קאַטצען-מוזיק, וויל ער אלס
הויז-בעזיטצער זײַנע פּארטייען זעהר געוואלטיג
„געשטײַגערט“ האט. וויר זינד נון נײַגיעריג, וועלכע
בעלאָהנונג דיעזער גייצהאַלז דעם פֿינק, דער דאָך
אלס זײַן אײַגענטליכער לעבענס-רעטטער ער-
שיינט, צוקאָממען לאססען ווערדע. ווײַנבערגער
דירפֿטע וואָהל זאָגען: „פֿינק מאָגע זיך מיט דעם
בעוואוסטזײַן אײַנער עדלען טהאט צופֿריעדען
לאססען. אָהנע מיך העטטע ער דיא „זכיה“ ניכט,
אײַנע זאָלכע עדעל-טהאט אויסצואיבען! ער זאָלל
אלזאָ גאָטט דאנקען, דאס איהם דיעס געלונגען.

* (אלבערט קאָהן איין פּא-
ריז — געשטאָרבען!) מאַן קאָנן היער
מיט רעכט אויסרופֿען: „כי שר וגדול נפל היום
בישראל!“ אײַנער דער בעריהמטעסטען אונד אנ-
געזעהענסטען מעננער אין איזראעל איזט פֿריי-
טאג, דען 16-טען מערץ, אין פּאריז געשטאָרבען.
זײַן גאַנצעס לעבען וואר נור צור רעטטונג דער
בעדרענגטען יודען אונד צור העבונג דעם יודענ-
טהומס געווידמעט. הערר אלבערט קאָהן וואר אים
יאהרע 1814 אין פּרעסבורג פֿאָן ארמען, רעכטשאַפֿ-
פֿענען עלטערן געבאָרען — אונד ערריכטע זאָמיט
אײַן אלטער פֿאָן 63 יאהרען. אלס יונגער בחור קאם

אין וויען צו בלייבען, אונד היער ארבייט צו זוכען. באלד
פֿאַנד זיא אויך אײַנע אנשטעללונג אין אײַנעם גראָססען
ווייס-וואארען-געשעפֿטע. היער פֿערדיענטע זיא גענוג, אום
איהר פֿיידענלאָזעס לעבען ערהאַלטען צו קאָננען. דאס
אײַנציגע געפֿיהל דער ראַכע ערפֿיללטע איהר הערץ; דאָך
וויא זאָללטע דיא ארמע שטיקערין זיך רעכען קאָננען אַן
דעם פֿאָרנעהמען אונד מעכטיגען גראַפֿען?

אײַנעס טאגעס פֿוהר דיא באַראָנין פֿאָן האָהענשטיין
(נעמליך דיא מוטטער פֿאָן אנגעס) פֿאָר דעם ווייס-וואארען-
געשעפֿטע פֿאָר, אין וועלכעם מאַריע בעשעפֿטיגט וואר.
דיא באַראָנין, וועלכע פֿאָן מאַריע גאר ניכטס וואוסטע,
מאכטע בעדייטענדע אײַנקייפֿע אונד ערצעהלטע, דאס איה-
רע אײַנציגע טאָכטער אנגעס אויף דעם שלאָסע דאָרנבאך
איהרע ניעדערקונפֿט ערוואַרטע, אונד דאס פֿיר דיעזעס
פֿראָהע ערייגניס דיא פֿײַנען וואארען בעשטיממט זייען,
דיא זיא דא אײַנקויפֿע. מאַריע האָרטע מיט גראָססער ער-
בישטערונג דיא ערצעהלונג דער באַראָנין. —

דא קאם דעם מעדכען אײַן זעלטזאַמער געדאַנקע
אין דען קאָפּף. — האטטע איהר יא דער גראַף ערקלערט,
דאס ער זיא נור דאהער ניכט הייראַטען קאָננע, וויל דאַנן
זײַנע קינדער ניכט אלס אדעליג געלטען קאָננען! נון זאָלל
אונד מוס דיעזעס קינד דער גראַפֿען אנגעס אין איהרע גע-
וואַלט קאָממען! דאס קינד מוס געשטאָהלען אָדער גערויבט
ווערדען! דאס האָך-אדעליגע קינד זאָללטע דאַנן אלס
אײַן נאָמענלאָזעס קינד דער שאַנדע אין נאָטה אונד עלענד
אויפֿוואכסען, דאַנן ווערע איהרע ראַכע פֿאָללצאָגען אַן דעם
גראַפֿליכען פֿערפֿיהרער, דער זיא אום איהר גליק בראַכטע.
הא, וויא ווירדע דער פֿאטער דאַנן יאממערן אום דאס
פֿערלאָרענע קינד, וויא ווירדע דיא האָכגעבאָרענע גראַפֿין
דאַנן טרויערן אונד דאס געפֿיהל דעס עלענדס קעננען
לערנען, וועלכעס זאָנסט נור דיא ארמען ערדולדען מיס-
סען. דיעזער געדאַנקע פֿעריעס מאַריע ניכט מעהר, זיא
גאב איהרע שטעללע אין וויען אויף אונד וואַנדערטע נאָך
באָהמען, נאָך דעם שלאָסע דאָרנבאך.

פֿיער וואָכען וואָרען דיא גראַפֿליכען צווילליגע אלט,
אלס מאַריע נאָך אײַנער לאַנגען אונד בעשווערליכען רייזע
אים דאָרפֿע דאָרנבאך אנקאם. דאס גראַפֿליכע שלאָס לאג
אויף אײַנעם בערגע אם ענדע דעם דאָרפֿעס. אלס מאַריע
אלס בעטטלערין פֿערקליידעט אין דאס שלאָס קאם, הערר-
שטע דאָרט אײַנע פֿורכטבארע אויפֿרעגונג. דער גראַף וואר
אַן דעמזעלבען מאָרגען אויף דיא יאגד געגאַנגען, אונד
עבען וואר דיא נאַכריכט פֿערברייטעט, דאס אײַן אנגעזעה-
סענער עבער (ווילדעס שוויין) איבער איהן הערפֿיעל אונד
איהם דען בויך אויפֿשליטצטע. דיא גראַפֿין וואר מיט איה-
רען דיענערין אין דען וואַלד געאיילט, אום דעם געפֿעהרליך-
פֿערוואונדעטען הילפֿע צו בריינגען. דיא אים שלאָססע צו-
ריקגעבליעבענען ליעפֿען וויא אָהנע קאָפּף הין אונד הער.
ניעמאַנד אכטעטע אויף דאס פֿרעמדע פֿרויענציממער, וועל-
כעס אין דאס שלאָס אײַנטראט, איין ציממער נאָך דעם
אנדערן אָפֿפֿנעטע, ביז עס דאס ציממער אויפֿפֿאַנד, אין
וועלכעם אין דער וויעגע אײַנעס דער צווילליגע לאג.
צווייא אממען, וועלכע צווייא נעבענאײַנאַנדער ליעגענדע
שלאַפֿציממער האטטען, פֿערזאָרגטען דיעזע צווילליגע. אין
דיא וויעגע דעס אײַנען טראט נון מאַריע, וועלכע ניכט
וואוסטע, דאס דיא גראַפֿין צווילליגע האטטע. דיא אממע
האטטע דאס שלאָפֿענדע קינד אללײַן געלאססען, אום זיך

פֿאָן דען דיענערן דאס געשעהענע אונגליק ערצעהלען צו
לאססען. — מאַריע נאהם נון שנעלל דאס שלאָפֿענדע
קינד, שטעקטע עס אונטער איהרען ווייטען מאַנטעל אונד
איילטע דאפֿאָן.

אינצווישען וואורדע נון דער גראַף האלב טאָד נאָך
הויזע געבראכט אונד אינס בעטט געלעגט — אונד נון
קאם צום אלטען שרעקען נאָך אײַן נייער הינצו: מאַן
פֿאַנד דיא וויעגע לעער. מאַן האָרטע אײַנען שרייא דעם
ענטזעטצענס: „ברונאָ איזט גערויבט וואָרדען! וואָ איזט
ברונאָ?“ (דאס גערויבטע קינד היעס ברונאָ.) דיא גראַפֿין
איילטע הינויס, דער גראַף וואָללטע נאָך, דאָך האטטע ער
היעצו קײַנע קראַפֿט. דרויסען האָרטע ער דאס געקרייש
דער ראַבען. „אך! (ריעף ער) דער פֿלוך פֿאָן מאַריע איזט
ערפֿיללט!“ דיעזען רוף קאָננטע נון דיא וויעדער הערבייא-
איילענדע גראַפֿין האָרען. עס וואר דער לעטצטע רוף —
אײַנען אויגענבליק הערויף וואר דער גראַף געשטאָרבען.

אינדעססען וואר מאַריע מיט דעם גערויבטען קינדע
אין דען וואַלד געפֿלאָהען. אלס זיא בעמערקטע, דאס זיא
ניכט פֿערפֿאָלגט ווירד, זוכטע זיא דיא געוואָהנליכע לאַנד-
שטראַסע וויעדער אויף אונד וואַנדערטע אין דיא נעכסטע
שטאדט. נאָך איממער שלוממערטע דאס קינד, אונד אלס
עס ערוואכטע אונד אוים הונגער ווײַנטע, קויפֿטע מאַריע
מילך אונד גאב דעם קינדע צו טרינקען. אבער ניכט לאַנגע
קאָננטע זיא זיך אין אײַנעם אָרטע אויפֿהאַלטען, מאַן האָר-
טע דאָך איבעראַלל נאָך אונד נאָך דיא געשיכטע פֿאָן דעם
גערויבטען קינדע.

(פֿאָרטזעטצונג פֿאָלגט.)

שטעהען, ווערדען זיא אין רומעניען וועניג ניטצען.)

* (איין שטורם געגען דיא דעלעגאציאנען.) דא יעטצט דער „נייע אויסגלייך" נאך אין אונטערהאנדלונג איזט, גלייבטע דער עסטערייכישע אבגעארדנעטע דאקטאר שטורם, ביא דיעזער געלעגענהייט אויך געגען דיא דעלעגאציאנען שטורם לויפען צו קאננען. דר' שטורם בראכטע נעמליך ביא דער עסטערייכישען פערפאססונגס-פארטייא דען אנטראג אויף „אבשאפפונג דער דעלעגאציאנען" איין. דיעזען אנטראג בעגרינדעטע דר' שטורם אין פאלגענדער ווייזע: „עס איזט אינשטרייטיג, דאס אונזער קריעגס-באדשעט האהערע סיממען פערשלינגט אלס אללע איבריגען שטאאטס-אויסגאבען. אונד דאך האבען דיא פארלאמענטע עסטערייכס אונד אונגארנס אין דאס קריעג-באדשעט קיין ווארט דריינצורעדען. מאן האט דיעזעס וויכטיגע באדשעט דעם עסטערייכישען רייכסראטהע אונד דעם אונגארישען רייכסטאגע ענטצאגען, אונד דען זאגענאננטען „דעלעגאציאנען" צוגעוויעזען. נון איזט דאס קריעגס-באדשעט זייט דעם 1867-ער אויסגלייך אום 50% געשטיעגען. דיעס האבען וויר עבען דען דעלעגאציאנען צו פערדאנקען. ווענן דיא פארלאמענטע היעריבער צו ענטשיידען העטטען, זא ווירדען זיא עס געוויס ניכט געשטאטטעט האבען, דאס דער געמיינזאמע קריעגס-מיניסטער זיין באדשעט פאן יאהר צו יאהר שטייגערע. אונד דאנן דירפען וויר ניכט פערגעססען, דאס דורך דיא דעלעגאציאנען ביידע פארלאמענטע אויף דען גאנג דער אויסווערטיגען פאליטיק פאסט יעדען איינפלוס איינגעביסט האבען. גראף אנדראשי איזט יא ניכט דען פארלאמענטען פעראנטווארטליך, זאנדערן בלאס דען דעלעגאציאנען, וועלכע דיא געמיינזאמען אויסגאבען בעוויללינגען. דאס קאנן, דאס דארף ניכט זא בלייבען; וואללען וויר אנדערס ניכט אונזערע פארלאמענטע אבזיכטליך צו איינער „לעבערליכקייט" הערראבזינקען לאססען. איך שטעללע דאהער דען אנטראג: „עס מאגען דיא דעלעגאציאנען אבגעשאפפט ווערדען, דאמיט דיא ביידערזייטיגען פארלאמענטע אויך דיא געמיינזאמען אנגעלעגענהייטען פערהאנדעלן קאננען. זאללטע צווישען ביידען פארלאמענטען קיינע איינינונג ערציעלט ווערדען קאננען, זא וועהלט יעדעס פארלאמענט אויס זיינער מיטטע איינע דעפוטאציאן, וועלכע ביידע דעפוטאציאנען דיא שטרייטיג געבליעבענען פונקטע ערלעדיגען. אים פאללע אויך דיעזע זיך ניכט איינינען, זא גילט דיא שטיממע דעריעניגען, וועלכע פיר דיעזעס אדער יענעס באדשעט דיא „קליינערע" סוממע בעוויללינגען ווילל. זא ווירד עס מאגליך זיין, גראסע ערשפארונגען צו ערציעלען אונד דיא עהרע אונזערער פארלאמענטע צו רעטטען!" — דר' הערבסט בעצייכנעטע דיעזען פלאן אויס צוויא גרינדען פיר אונאויספיהרבאר: ערסטענס וועריע עס פיר דען שטאאט איינע גראסע פערלעגענהייט, ווענן אימער דיא שטיממע יענער דעפוטאציאן צור געלטונג קאממע, וועלכע פיר דיעס אדער יענעס באדשעט נור דיא „קליינערע" סוממע בעוויללינגען ווילל, דא מיססטען דיא נאטהיגסטען איינריכטונגען דעס שטאאטעס צו גרונדע געהען. צווייטענס אבער וועריע עס איין אונגליק, ביידען פארלאמענטען אויף דען גאנג דער אויסווערטיגען פאליטיק איינען צו גראסען איינפלוס איינצוריימען. דאס איינע פארלאמענט ווירדע זאגען „רעכטס", דאס אנדערע הינגעגען „לינקס" — וואס זאללטע אבער אונטער זאלכען פערהעלטניססען גראף אנדראשי אלס מיניסטער דעס אויסווערטיגען מאכען! בעפאלגט ער דען ראטה דעם איינען פארלאמענטס, דא מיססטע ער יא אים אנדערן פארלאמענטע דורכפאללען! דיעס געניגט וואהל אלס בעווייז, דאס וויר דיא אויסווערטיגע פאליטיק ניכט דען פארלאמענטען צווייזען דירפען. מאן ווירד בעהויפטען, דאס אין קיינעם שטאאטע אין דער וועלט „דעלעגאציאנען" איינגעפיהרט זינד. גאנץ ריכטיג. אללין אויף דער גאנצען וועלט גיבט עס אויך מעהר קיינען זאלך צוזאממענגעזעטצטען שטאאט ווייא דיא עסטערייך-אונגארישע מאנארכיע. איך שטיממע דאהער פיר דיא בייבעהאלטונג דער דעלעגאציאנען!" — נאך דיעזער רעדע ווארדע דער אנטראג דעס דר' שטורם מיט גראסער מאיאריטעט פערווארפען. וויר קאננען דאהער אויסריפען: „ווענן אללעס פערלארען איזט, איינעס איזט דאך גערעטטעט: דיא דעלעגאציאנען!"

* (ביא וועם קאנן מאן געפאהרלאז שטעהלען?) אין סעגעדין ווארדען דיעזער טאגע 2 דיעבע געפאנגען. ביים פערהארע בעצייכנעטע דער איינע פאן איהנען איינען סעגעדינער בירגער, ביא דעם ער עבענפאללס איינע סוממע געלדעס געשטאהלען האבע. דער בירגער ווארדע פאם געריכטע פארגעלאדען. דאך דא שטעללטע זיך איינע גאר קאמישע געשיכטע הערויס. דער דיעב גאב נעמליך צו פראטאקאלל, פאן דעם ערוועהנטען בירגער איינע בעשטיממטע סוממע געלדעס געשטאהלען צו האבען, וועהרענד דער בירגער דיעזע אויסזאגע אלס אונפערשעמטהייט בעצייכנעטע, דא איהם עבען ניכטס געשטאהלען ווארדע! אללעס שטוינטע איבער דיעזע אונערווארטעטע בעגעבענהייט. ענדליך שטעללטע עס זיך הערויס, דאס דער בירגער צו דער סעקטע דער זאגענאננטען „נאצארענער" געהארע. דיא רעליגיאן דער נאצארענער פערביעטעט אבער יעדע איידעס-לייסטונג, זעלבסט ווענן מאן פאללקאממען וואהר שווארען וואללטע. דער בירגער פירכטעטע נון, דאס עס אין דער אנגעלעגענהייט נאך צו איינעם „שוואור" קאממען קאננטע, וועסהאלב ער עס ליעבער הארטנעקיג לייגנעטע, דאס איהם יע עטוואס געשטאהלען ווארדען זייא. דער ריכטער העטטע אינדעס דעם בירגער איינען שוואור צושהיילען קאננען, אב ער ווירקליך ניכט בעשטאהלען ווארדע. איבריגענס איזט דיעס איין פראקטישער פינגער-צייג פיר דיא הערדען דיעבע. זיא ווערדען נון וויססען, דאס מאן ביא דען נאצארענערן געפאהרלאז שטעהלען קאננע, דא דיעזע יא אויס פורכט פאר איינעם „שוואורע" עס ליעבער לייגנען, יע בעשטאהלען ווארדען צו זיין! אין בעקאננטער דיעב, וועלכער ביא דיעזער געריכטס-פערהאנדלונג צוגעגען וואר, זאלל זייפצענד אויסגערופען האבען: „אך! ווענן נור דיא גאנצע וועלט אויס נאצארענערן בעשטינדע, דא מיססטע דאך דאס שאנע דיעבסהאנדווערק איינען ערפרייליכען אויפשוואונג נעהמען!"

* (איינער, דער דאס „תהלים" וועגגווירפט!) דיא וויענער בלעטטער בריינגען זאעבען פאלגענדען בעריכט: דער יידישע רעגאליען-פעכטער סאמועל דיענסטאג, אויס מיעליטין אין גאליציען, ווארדע פאם קרייז-געריכטע צו טארנאוו וועגען איינעם „בעטרוגעס" צו זעכס מאנאטען שווערען קערקערס פעראורטהיילט. דיעזער בעטרוג וואר דענן אויך אום זא שטראפווירדיגער אלס ער מיט איינעם „פאלשען שוואור" פערבונדען וואר. דער פעראורטהיילטע מעלדעטע יעדאך דיא ניכטיגקייטס-בעשווערדע אן, דא ער דאס גאנצע פערפאהרען דעס קרייז-געריכטעס צו טארנאוו אלס איין אונגערעכטעס בעצייכנעטע. — אם 17-טען דיעזעס געלאנגטע דיא אנגעלעגענהייט פאר דען קאססאציאנס-האף אין וויען צור פערהאנדלונג. דיא אדוואקאטען, דער אנקלעגער זאוואהל אלס דער פערטהיידיגער, היעלטען איהרע רעדען, דער קאססאציאנס-האף וואללטע דיא בעראטהונג בעגיננען, אללין וועהרענד דער גאנצען צייט ווארדע אים געריכטס-זאאלע איין אונהיימליכעס „זוממען" פערנעהמבאר. מאן בליכטע נאך דעם ווינקעל, וואהער דאס אונאויפהארליכע „זוממען" צו קאממען שיען, אונד זיעהע דא: דער אנגעקלאגטע סאמועל דיענסטאג שטאנד אין איינער עקע דעס זאאלעס מיט איינעם „תהלים" אין דער האנד, אויס דעם ער ווייענד בעטעטע, דאמיט זיין אורטהייל איין גינסטיגעס זייא! דער קאססאציאנס-האף ליעס דען מאנן מיט

פאלליעטאן.

גראף אדער יודע.

(2-טע פארטזעטצונג.)

דריטטעס קאפיטעל.

וויר בעפינדען אונס נון אין וויען אים פאלאסטע דעס באראנס האהענשטיין. דיא באראנין אנגעס פאן האהענשטיין, וועלכע איינסט מיט ראפאעל דעלמאנטע פערלאבט וואר, זאלל נון זאעבען דען גראפען דארנבאך הייראטהען. דיא סאלאנס דיעזעס האהענשטיינישען פאלאסטעס ווארען דאהער אויף דאס שאנסטע געשמיקט אונד בעלייכטעט. גראף דארנבאך האט ביזהער אלס גענעראל-מאיאר אין דער קאיזערליכען ארמעע געדיענט, יעטצט אבער האט דיעזער גראף זיינען אבשיעד גענאממען, אום זיינע יונגע פרויא אויף זיינע גראסען גיטער צו פיהרען. —

עס איזט נון דער פאר-אבענד דעס האכצייטס-טאגעס. איין גראסעס פעסט ווירד געפייערט. וואגען אויף וואגען פאהרען פאר, אונד דער טהיר-שטעהער דעס באראנס האט מיט דער מעלדונג דער אנקאממענדען געסטע פאלל-אויף צו טהון. דיא געזעללשאפט איזט בערייטס ציעמליך צאהלרייך; מאן ווארטעט אויף דאס בראוט-פאאר, אום דען באלל צו עראפפנען. אים נעבען-סאלאן זיטצט נון דיא בראוט רייכגעשמיקט אונד ווארטעט אויף דען ברייטיגאם, דער זיא אין דען באלל-זאאל פיהרען זאלל. — אבער דער ברייטיגאם לאסט ציעמליך לאנגע אויף זיך ווארטען! —

וואו ווייטע נון גראף דארנבאך זא לאנגע? איזט עס איינע מאניער, אן זאלכעם אבענד אויף זיך זא לאנגע ווארטען צו לאססען?

דעם גראפען דארנבאך איזט אבער איין קליינעס מאלעהר צוגעקאממען. אלס ער עבען זיין קווארטיער פערלאססען וואללטע, אום זיך צו זיינער בראוט צו בעגעבען, קאם איהם איין פרויענצימער ענטגעגען, מיט דעם ער נון צוריקגעהען מוסטע. — גראף דארנבאך וואר ביזהער ביים רעגימענטע אין בריין; דארט האטטע ער איין ליעבעס-פערהעלטניס מיט איינעם מעדכען, אונד דיעזעם פערשפראך ער אויך דיא הייראטה. דיעזעס מעדכען האט נון פאן דער בעפארשטעהענדען הייראטה צווישען דעם גראפען דארנבאך אונד באראנין אנגעס פאן האהענשטיין ערפאהרען. זיא קאם דאהער הערביינגעאיילט, ווארף זיך דעם גראפען צו פיסען אונד בעשוואר איהן, זיא ניכט צו פערלאססען. גראף דארנבאך האטטע איינען פאק מיט באנקנאטען גענאממען אונד זיא דער ווייגענדען אלס ענטשעדיגונג געגעבען; אבער מאריע (זא הייסט נעמליך דאס פערלאססענע מעדכען) האטטע דיא באנקנאטען דעם גראפען אינס געזיכט געשליידערט אונד איהם צוגערופען: „מיט דיעזעם וויללסט דוא דיינען שוואור אויפוועגען לאססען? וואס שענדליכער — געהע נור צו דיינער בראוט — איך ווערדע שאן ראכע נעהמען!" — היעראויף וואר מאריע דאפאן געאיילט. —

דער גראף קאננטע זיך לאנגע ניכט ערהאלען. מאריע וואר איין וואיזען-קינד, זיא ערנעהרטע זיך פאן איהרען האנד-ארבייטען. אין בריין האטטע זיא דער גראף קעננען געלערנט, אונד קאננטע זיא נור דורך איין הייראטהס-פערשפרעכען געווינגען. נון האט ער זיא פערלאססען, דיא ארמע טאכטער דעס פאלקעס! ער האטטע איהר אויך איינען בריעף געשריעבען, אין וועלכער ער איהר ערקלערטע, דאס איין גראף מיט בעסטעם וויללען איינע בירגערס-טאכטער ניכט הייראטהען קאננע. — דיא אנקונפט דעס מעדכענס אין וויען וואר דאהער פיר דען גראפען זעהר אונאנגענעהם. גראף דארנבאך קאננטע דעסהאלב ערסט אום צוויא שטונדען שפעטער אים סאלאנע זיינער בראוט ערשיינען. —

אם אנדערן טאגע האט אין דער שטעפאנס-קירכע דיא טרויאונג שטאטטגעפונדען. אלס דער גייסטליכע דיא הענדע דעס יונגען פאארעס אין איינאנדער לעגטע, האט מאן איינען פלאטצליכען אויפשרייא אין איינעם ווינקעל דער קירכע. עס וואר מאריע, וועלכע זיך עבענפאללס אין דיא קירכע געשליכען, אונד דא אין אהנמאכט געפאללען.

גראף דארנבאך מאכטע גלייך נאך זיינער האכצייט מיט זיינער יונגען פרויא אגנעס איינע רייזע נאך איטאליען, וואו זיא דען ווינטער פערבראכטען. אלס אבער דער פריהלינג אינס לאנד קאם, דא בעגאב זיך דער גראף מיט זיינער פרויא אויף דאס שלאס זיינעס גוטעס — אונד נעגען הערבסט איבערראשטע דער גראף זיינע פריינדע מיט דער נאכריכט, דאס איהם זיינע פרויא צוויללינגע געבארען האט.

זעהען וויר נון, וואס מיט דער פערלאססענען מאריע געשעהען איזט. — נאך דער הייראטה דעס גראפען וואללטע מאריע איינען זעלבסט-מארד בעגעהען; אבער דער וואונש נאך ראכע וואר ביא איהר זעהר שטארק, זיא וואללטע זיך רעכען אונד דאנן שטערבען. זיא וואר איינע געשיקטע שטיקערין, זיא פאסטע דאהער דען ענטשלוס,